

49 ULTRAZVOČNA PREISKAVA (UZ) SEČIL

Marko Drešček

1. Kaj je ultrazvok (UZ) sečil?

V diagnostiki bolezni sečil poznamo več preiskovalnih tehnik, med katerimi ima ultrazvočna preiskava v sedanjem času pomembno vlogo. Je pogosto uporabljena metoda. Z ultrazvočnim aparatom se pregledujejo notranji organi s pomočjo ultrazvočnih valov, ki na ekranu aparata prikazujejo strukture, ki ležijo pod sondo.

2. Kakšen je namen UZ sečil?

Pri ultrazvočni preiskavi sečil zdravnik radiolog večinoma ocenjuje *ledvici, sečnico, mehur in včasih velikost prostate*. V današnjih časih se uporabljata predvsem dve vrsti ultrazvočnih preiskav, tj. *transabdominalna in transrektalna*. Pri prvi se ugotavlja stanje trebušnih organov in med njimi tudi sečil, določi se lahko tudi prenapolnjenost mehurja ali zaostanek seča v mehurju. Druga vrsta je prvenstveno namenjena določanju velikosti prostate.

3. Kdo opravlja preiskavo?

Ultrazvočno preiskavo sečil opravljajo klinični specialisti radiologije in nekateri klinični specialisti ginekologije in urologije.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas bo napotil izbrani zdravnik družinske medicine ali kateri koli zdravnik druge specialnosti, ki bo sumil na bolezenska stanja v sečilih.

5. Kako se pripravite na preiskavo?

Bolnik mora imeti med ultrazvočno preiskavo sečil *poln mehur*, priporočljivo je, *da ne odvaja vode vsaj dve uri pred preiskavo*. Pomembno je tudi, da v črevesju ni preveč zraka ali blata, zato naj preiskovanec dan pred preiskavo uživajo le lahko prebavljivo hrano, ki ne napenja, na dan pregleda pa je priporočljivo odvajanje blata.

6. Kako preiskava poteka?

Transabdominalna preiskava je relativno kratka. Preiskovalec nanese na kožo poseben gel in nato s sondo spremlja odboj ultrazvočnih valov, ki se kaže kot slika na ekranu ultrazvočnega aparata. Preiskovanec leži na hrbtu. Sečila se pregledajo v celoti, v več prerezih, saj se ultrazvočna slika spreminja z ravnino preseka. Zdravnik oceni strukturo organov ter jakost odbitih in vrinjenih ultrazvočnih valov (ehogenost) in enakomernost (homogenost) tkiva.

Pri *transrektalni* preiskavi preiskovanec leži na levem boku, zdravnik pa mu vstavi sondo skozi zadnjično odprtino v danko in ocenjuje velikost prostate.

7. Koliko časa traja preiskava?

Preiskava traja *nekaj minut*.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Med preiskavo *ni pričakovati neprijetnosti*.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Znanih nevarnosti preiskave *ni*.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid preiskave bolnik lahko prejme *takoj* oziroma skupaj z ostalimi izvidi urološkega pregleda in mnenjem urologa.

11. Čemu bodo služili izvidi?

Ultrazvok ima največji pomen pri ugotavljanju *strukturnih sprememb v trebuhu* in s tem tudi sečil. Tako lahko preiskovalci jasno vidijo, ali so ledvice normalne velikosti in strukture; vidijo lahko kamne, benigne ali maligne tumorje in podobno. Poseben pomen ima ultrazvok trebuha pri ledvičnih kolikah, saj lahko ta enostavna metoda skoraj takoj poda informacijo, ali je prišlo zaradi ledvičnih kamnov do popolne zapore pri iztekanju seča v mehur. Če gre za slednje, je potrebno v čim krajšem času razbremeniti ledvico in urediti neovirano odtekanje seča. Ultrazvok lahko uporabljajo tudi pri diagnosticiranju sprememb na moških modih.